

Wspomnienie o docent Zinajdzie Maszczyk, pracowniku naukowym Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie

Pneumonol. Alergol. Pol. 2006; 74: 443

Zinajda Maszczyk urodziła się 22 marca 1926 roku w Lidzie (obecnie Białoruś), gdzie ukończyła szkołę średnią w roku 1946. Następnie rozpoczęła studia medyczne na Uniwersytecie im. Batorego w Wilnie i w roku 1947 zaliczyła tam pierwszy rok studiów.

W tym samym roku przyjechała ze swoją siostrą do Warszawy, gdzie kontynuowała studia lekarskie. Dyplom lekarza medycyny uzyskała w 1951 roku w Akademii Medycznej w Warszawie. Zaraz po ukończeniu studiów rozpoczęła pracę na oddziale gruźlicy Instytutu Gruźlicy pod kierunkiem profesor Wiwy Jaroszewicz.

W latach 1953–1957 odbyła studia doktoranckie we Wszechzwiązkowym Instytucie Gruźlicy w Moskwie, zakończone obroną pracy pt.: *Oddychanie i krążenie u chorych na gruźlicę leczonych ɳtywazydem*. Po powrocie do Warszawy podjęła pracę na stanowisku adiunkta w Klinice Gruźlicy Akademii Medycznej, mieszczącej się w tych latach w budynku Instytutu Gruźlicy. W 1967 roku dr med. Zinajda Maszczyk rozpoczęła pracę w Zakładzie Fizjopatologii Oddychania, kierowanym przez dr med. Antoniego Koziorowskiego. Jej działalność naukowa dotyczyła badań wymiany gazowej w płucach oraz badań wysiłkowych w chorobach płuc. Wspólnie z doc. L. Pawlicką przeprowadzała cewnikowanie serca u chorych z przewlekłymi chorobami płuc. W 1977 roku ukończyła pracę habilitacyjną pt.: *Wpływ zaburzeń czynnościowych układu oddychania i krążenia płucnego na wydolność wysiłkową u chorych z przewlekłymi chorobami płuc*. Kolejnym ważnym zagadnieniem, którym zajmowała się kol. Maszczyk, była kliniczna ocena regulacji oddychania. Wspólnie z doc. A. Koziorowskim i doc. Radwanem oraz inż. A. Dymkiem opracowała dla celów klinicznych skomputeryzowany system oceny regulacji oddychania. Ta ocena obejmowała pomiary wzorca oddychania i ciśnienia okluzji oraz odpowiedzi oddechowych na stymulację hiperkap-

niczną i hipoksyczną. Wspólnie z wymienionymi autorami opublikowała kilka prac dotyczących regulacji oddychania w chorobach płuc oraz u osób z obturacyjnym bezdechem sennym.

Równolegle do prac badawczych wykonywanych w Zakładzie Fizjopatologii Oddychania doc. Z. Maszczyk zajmowała się zagadnieniem orzecznictwa lekarskiego w chorobach płuc, pracując przez wiele lat w komisji odwoławczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie. Była autorem monografii pt.: *Inwalidztwo z powodu gruźlicy i innych przewlekłych chorób płuc*. Była to pierwsza książka omawiająca zastosowanie i znaczenie nowoczesnych badań czynności płuc dla celów orzecznictwa.

W latach 1959–1964 pełniła funkcję sekretarza naukowego rady naukowej Instytutu, a w latach 1980–1991 była dyrektorem do spraw leczenia w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc. Na tym stanowisku pomagała zarówno chorym, jak i pracownikom szpitala. Docent Z. Maszczyk wykazywała wielką obowiązkowość i troskliwość o chorych, co wspomina Janusz Kowalski, ówczesny stażysta będący pod jej opieką.

Docent Z. Maszczyk była wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Ftyzjopneumonologicznego i Europejskiego Towarzystwa Chorób Płuc. Wielokrotnie wyjeżdżała na kongresy krajowe i zagraniczne, w tym do Bochum i do Oksfordu. Z wielkim zaangażowaniem uczestniczyła w szkoleniu podyplomowym lekarzy.

Po przejściu na emeryturę w 1996 roku nieprzerwanie pomagała i opiekowała się wieloma starszymi koleżankami, w tym także przyjaciółmi pozostałymi na ziemiach rodzinnych. Dużo czasu i uwagi poświęcała swemu wnukowi Krzysiu.

Koleżanka doc. Zinajda Maszczyk zmarła 12 lutego 2006 roku w Warszawie. Pochowano ją w grobie rodzinnym na powązkowskim cmentarzu komunalnym.

Pamiętamy koleżankę doc. Zinajdę Maszczyk jako zaangażowanego pracownika naukowego i bardzo zacnego człowieka. Całe jej życie zawodowe było związane z Instytutem Gruźlicy.

Janusz Kowalski, Leszek Radwan